

नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प,

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी आणि भारत मौसम विभाग

ईमेल - mahapocra@gmail.com, gkmsparbhani@gmail.com

औरंगाबाद कृषी हवामान सल्ला

शुक्रवार दिनांक-१४.०८.२०२०

हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १५ ते १९ ऑगस्ट, २०२०)				
	दिनांक	१५/०८	१६/०८	१७/०८	१८/०८
पाऊस (मिमी)	०४.०	०७.०	१४.०	२२.०	११.०
कमाल तापमान (अं.से.)	२६.०	२७.०	२७.०	२७.०	२७.०
किमान तापमान (अं.से.)	१९.०	१९.०	१९.०	२०.०	२०.०
ढग स्थिती (आकाश)	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	९१	९१	९०	९३	९३
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	७४	७०	७३	८३	८४
वा-याचा वेग (किमी / तास)	१५	१४	१५	१५	१४
वा-याची दिशा	नैऋत्य	पश्चिम	पश्चिम	नैऋत्य	नैऋत्य

हवामानाचा इशारा	पुढील पाच दिवसात आकाश ढगाळ राहिल. जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.				
पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि हवामान सल्ला			
सोयाबीन	पेरणी	मागील काही दिवसात वाढलेली आर्द्रता, पाऊस व ढगाळ वातावरण यामुळे सोयाबीन पिकाच्या पानांवर, खोडांवर व शेंगावर पानावरील ठिपके रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे. याच्या व्यवस्थापनासाठी रोगाची लक्षणे दिसल्यास टेब्युकोनॅझोल १० % डब्ल्युपी + सल्फर ६५ % डब्ल्युजी १० ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाने उघाड दिल्यास फवारणी करावी. पाऊस झाल्यानंतर पेरणी केलेल्या पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पिकातील अतिरीक्त पाण्याचा निचरा होईल अशी व्यवस्था करावी.			
खरीप ज्वारी	पेरणी	खरीप ज्वारी पिकावर लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ % ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाने उघाड दिल्यास वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाने उघाड दिल्यास फवारणी करावी. काही भागात ज्वारी पिकावर नाकतोडयांची पिल्ले मोठ्या प्रमाणात प्रादुर्भाव करताना दिसत आहेत. याच्या व्यवस्थापनासाठी लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ८ ते १० मिली किंवा कलोरपायरीफॉस २०% २० मिली किंवा डेल्टामेथ्रीन किंवा फेनक्लरेट १० मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाने उघाड दिल्यास फवारणी करावी. पाऊस झाल्यानंतर पेरणी केलेल्या पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पिकातील अतिरीक्त पाण्याचा निचरा होईल अशी व्यवस्था करावी.			
बाजरी	पेरणी	काही भागात बाजरी पिकावर नाकतोडयांची पिल्ले मोठ्या प्रमाणात प्रादुर्भाव करताना दिसत आहेत. याच्या व्यवस्थापनासाठी लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ८ ते १० मिली किंवा कलोरपायरीफॉस २०% २० मिली किंवा डेल्टामेथ्रीन किंवा फेनक्लरेट १० मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाने उघाड दिल्यास फवारणी करावी. पाऊस झाल्यानंतर			

		पेरणी केलेल्या पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पिकातील अतिरीक्त पाण्याचा निचरा होईल अशी व्यवस्था करावी.
उस	वाढीची अवस्था	सध्याचे ढगाळ वातावरण पाऊस व आर्द्रतेमुळे ऊस पिकावर रसशोषण करणा-या किडींचा (पांढरी माशी, पाकोळी) प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २०% ३० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाने उघाड दिल्यास फवारणी करावी. ऊस पिकात हुमणीच्या अळ्या दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटारिझीयम अॅनोसोप्ली या जैविक बुरशीचा ४ किलो (जास्त प्रादुर्भाव असल्यास १० किलो) प्रति एकर जमिनीतून वापर करावा. काही भागात ऊस पिकावर नाकतोडयांची पिल्ले मोठ्या प्रमाणात प्रादुर्भाव करताना दिसत आहेत. याच्या व्यवस्थापनासाठी लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ८ ते १० मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २०% २० मिली किंवा डेल्टामेथ्रीन किंवा फेनक्लरेट १० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाने उघाड दिल्यास फवारणी करावी. पाऊस झाल्यानंतर पेरणी केलेल्या पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पिकातील अतिरीक्त पाण्याचा निचरा होईल अशी व्यवस्था करावी.
हळद	ऊगवण अवस्था	हळद पिकात कंदमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी १५ दिवसांच्या अंतराने क्लिनॉलफॉस २५ % २० मि.ली. किंवा डायमिथोएट ३० % १० मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून चांगल्या दर्जाचे स्टिकरसह पावसाने उघाड दिल्यास आलटून-पालटून फवारणी करावी, उघडे पडलेले कंद मातीने झाकून घ्यावेत. (हळद पिकावर केंद्रीय किटकनाशक मंडळातर्फे लेबल क्लेम नसल्यामुळे विदयापीठ शिफारशीत संशोधनाचे निष्कर्ष दिले आहेत). अन्नद्रव्याच्या कमतरतेमुळे हळद पिक पिवळे पडत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी हळद पिकास २० किलो नत्र प्रति एकर तसेच झिंक सल्फेट ४ किलो प्रति एकर द्यावे. लोहच्या कमतरतेमुळे हळद पिकाची पाने पांढरी दिसत असल्यास फेरस सल्फेट ५ किलो प्रति एकर द्यावे. हळद पिकात हुमणीच्या अळ्या दिसून येत आहेत याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटारिझीयम अॅनोसोप्ली या जैविक बुरशीचा ४ किलो (जास्त प्रादुर्भाव असल्यास १० किलो) प्रति एकर जमिनीतून वापर करावा. पाऊस झाल्यानंतर पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पिकातील अतिरीक्त पाण्याचा निचरा होईल अशी व्यवस्था करावी.
संत्रा /मोसंबी	वाढीची अवस्था	संत्रा / मोसंबीवरील सिट्रस सायला किडीच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रीड १७.८ एसएल १ मिली किंवा थायामिथाॅक्झाम २५ डब्ल्युजी १ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून सायलाचा प्रादुर्भाव दिसताच पावसाने उघाड दिल्यास फवारणी करावी. संत्रा व मोसंबीवरील पाने खाणा-या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी बॅसिलस थुरीनजिएन्सीस (बीटी) पावडरची २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाने उघाड दिल्यास फवारणी करावी किंवा क्लिनॉलफॉस २० ईसी ३० मिली किंवा थायोडीकार्ब ७० डब्ल्युपी १० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाने उघाड दिल्यास फवारणी करावी. पाऊस झाल्यानंतर फळबागेत पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. बागेतील अतिरीक्त पाण्याचा निचरा होईल अशी व्यवस्था करावी.
डाळिंब	वाढीची अवस्था	सध्याचे ढगाळ वातावरण व वाढलेली आर्द्रता यामुळे डाळिंब पिकावर बॅक्टेरीयल ब्लॉइट (तेल्या) रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास कॉपर ऑक्सीक्लोराईड किंवा कॉपर हायड्रॉक्साईड २५ ग्रॅम + स्ट्रेप्टोसायक्लीन ५ ग्रॅम किंवा ब्रोनापॉल ५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाने उघाड दिल्यास फवारणी करावी. पाऊस झाल्यानंतर फळबागेत पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. बागेतील अतिरीक्त पाण्याचा निचरा होईल अशी व्यवस्था करावी.
चिकू	लागवड / पेरणी	चिकू फळबागेतील तणांचे व्यवस्थापन करावे. पाऊस झाल्यानंतर फळबागेत पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. बागेतील अतिरीक्त पाण्याचा निचरा होईल अशी व्यवस्था करावी.
फुल शेती	काढणीस / वाढीची अवस्था	नवीन लागवड केलेल्या फुलपिकातील तणांचे व्यवस्थापन करावे. पाऊस झाल्यानंतर फुलपिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पिकातील अतिरीक्त पाण्याचा निचरा होईल अशी व्यवस्था करावी.

भाजीपाला	काढणीस / वाढीची अवस्था	सततच्या ढगाळ वातावरणामुळे भाजीपाला पिके उदा. टोमॅटो, भेंडी, मिरची, दोडके, भोपळा, कारली इत्यादी पिकांवर भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास रोगट पालापाचोळा नष्ट करून शेत स्वच्छ ठेवावे व गंधक ८० % डब्ल्युपी २५ ग्रॅम किंवा कार्बोन्डाइमिड ५० % डब्ल्युपी १० ग्रॅम किंवा प्रोपीकोनॅझोल २५ % ५ मिली किंवा मायक्लोब्युटॅनील १० % १० ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाने उघाड दिल्यास फवारणी करावी. पाऊस झाल्यानंतर भाजीपाला पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पिकातील अतिरिक्त पाण्याचा निचरा होईल अशी व्यवस्था करावी.
चारा पिके	लागवड / पेरणी	चा-यासाठी लागवड केलेल्या मका पिकाची कापणी ६५ ते ७० दिवसांनी करावी. पिक ५० टक्के फुलो-यात असताना मक्याची कापणी करावी. पाऊस झाल्यानंतर चारा पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पिकातील अतिरिक्त पाण्याचा निचरा होईल अशी व्यवस्था करावी.
तृती रेशीम उद्योग		प्रौढ किटकसंगोपनगृहात १०० अंडीपुजाचे संगोपन करण्यासाठी कमीत कमी १००० चौ. फुट रॅकवरील चटई क्षेत्र आवश्यक आहे. रेशीम किटकाची रॅकवर गर्दी झाल्यानंतर जास्त तापमान व आर्द्रता निर्माण होते. त्यामुळे किटकाच्या विस्तेवर, जुण्या पानावर बुरशीची वाढ होते. कार्बनडायऑक्साईड, कार्बनमोनॉक्साईड, सल्फर डायऑक्साईड सारख्या विषारी वायुची निर्मिती होते. यामुळे रोगाची लागण होऊ नये म्हणून कळीचा चुना + ब्लीचींग पावडर धुवळणी नियमितरीत्या शिफारसी प्रमाणे रॅकवर करावी.

सदर कृषी सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून, नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प कार्यालय मुंबई येथून प्रसारित करण्यात आलेली आहे.